

Beder-Malling vinterbadeklub

Naturbeskyttelse (F2
postkasse)
J.nr. 2026 - 27738
Ref. jkw
Den 16. februar 2026

**Dispensation til midlertidig opstilling af tøndesauna i perioden
1. oktober 2026 til 30. april 2027 ved Ajstrup Strand inden for
strandbeskyttelseslinjen på matr. 46 Østerlavet, Malling i
Aarhus Kommune**

Ansøgning

Beder-Malling vinterbadeklub har ansøgt om midlertidig dispensation efter naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til opsætning af en flytbar tøndesauna ved den nordlige toiletbygning ved Ajstrup Strand fra 1. oktober 2026 til 31. marts 2027 og evt. følgende vintre frem til de permanente faciliteter "Badehusene ved Ajstrup Strand" er etableret.

Kystdirektoratet meddelte den 31. juli 2025 dispensation til en lignende ansøgning omfattende perioden 1. oktober 2025 til 30. april 2026.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til opstilling af saunatønden i perioden 1. oktober 2026 til 31. marts 2027.

Dispensationen meddeles på vilkår, at der – evt. mod betaling - skal være adgang for offentligheden på udvalgte tidspunkter jf. beskrivelserne i "Redegørelse for sagen". Opstilling og nedtagning af saunatønden skal ske inden for den nævnte periode.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2. I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger. I kan se en klagevejledning i bilag 2.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Beder-Malling Vinterbadeklub ansøger om at opsætte en flytbar tøndesauna ved den nordlige toiletbygning ved Ajstrup Strand fra 1. oktober 2026 til 31. marts 2027 og evt. følgende vintre frem til de permanente faciliteter ”Badehusene ved Ajstrup Strand” er etableret.

Den foreliggende ansøgning er i princippet tilsvarende den, der lå til grund for Kystdirektoratets dispensation af 31. juli 2025 til at opstilling af tøndesaunaen på samme lokalitet i perioden 1. oktober 2025 til 30. april 2026.

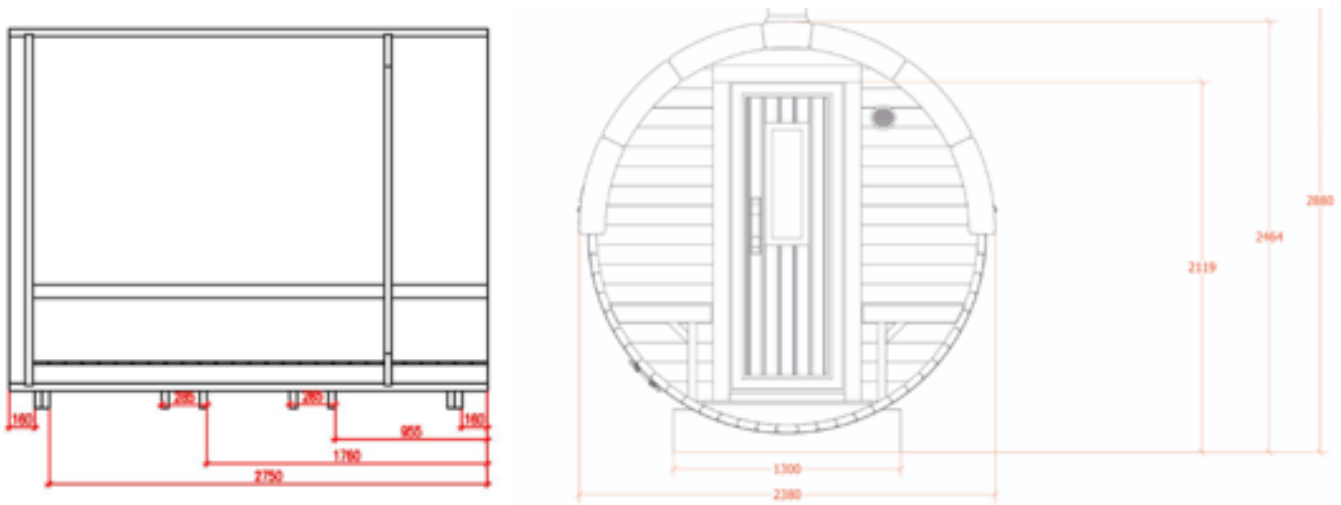
Vinterbadeklubben arbejder på at kunne etablere en permanent løsning, som vil omfatte opførelsen af en mindre saunabygning, der ønskes opført med en placering ved den nordlige toiletbygning, der i dag har en så ringe stand, at kommunen agter at lade den genopføre. Ansøgningen er således – i lighed med den tidligere - en midlertidige løsning, der skal fungere indtil vinterbadeklubben har fået skabt grundlaget for en permanente sauna i form af de nødvendige dispensationer/tilladelser.

Nærværende ansøgning omfatter en tøndesauna lig den, hvortil der er meddelt dispensation:

- Tøndesaunaen er lavet af træ med plads til 8-10 personer og har en længde på 3,0 m og en diameter på 2,4 m, og vil blive placeret på flise eller lignende så den er hævet 30-40 cm over jorden for at imødegå eventuelle ”oversvømmelser”.
- Der vil blive etableret en lille trappe foran saunaen som sikker adgang til saunaen.
- Tøndesaunaen vil være med brændefyr, hvorfor vi også beder om tilladelse til at opsætte en mindre boks/ kasse til brænde op imod tøndesaunaen.

Placeringen af tøndesaunaen

Saunaens mål – set fra siden og tværsnit

Grundejers tilladelse

Naturstyrelsen har som ejer af strandarealet forlænget sin lodsejerfuldmagt fra den forudgående ansøgning til også at omfatte nærværende ansøgning. Styrelsen anfører således:

Naturstyrelsen skal hermed forlænge sin lodsejer fuldmagt/ tilladelse til sæsonen 2026 – 2027. (1.10.2026 – 31.3.2027).

Det understreges, at betingelserne om offentlig adgang m.m. som er nævnt i vedhæftede afgørelse fra Kystdirektoratet af 31.7.2025 fortsat er gældende. Nærværende lodsejerfuldmagt/tilladelse gives under forudsætning af fortsat fremdrift i arbejdet hen mod en permanent løsning som den parterne er enige om.

En eventuel fortsættelse af ordningen efter 2027 med en tøndesauna på lokaliteten vil derfor bero på en konkret ansøgning fra BMV og en vurdering af projektets status.

I Kystdirektoratets afgørelse af juli 2025 er anført om offentlighedens adgang:

Åbningstider og brugergrupper af tøndesaunaen vinteren 2025-26

Vi forestiller os at tøndesaunaen er åben alle weekender hen over vinteren, lørdag og søndag fra ca. 7- 16. Hertil vil vi efter behov og frivillige kræfter holder saunaen åben to til tre morgener på hverdage og en til to eftermiddage.

De primære brugergrupper af tøndesaunaen vil være medlemmer af Beder - Malling Vinterbadeklub og medlemmer af BMI Outdoor og Havsømmere. Hertil vil det være muligt for ikke medlemmer at købe sig adgang til saunaen i Faste tidsrum en til to gange om ugen.

Projektets status

Dispensationen har endnu ikke kunnet udnyttes, idet projektet fortsat afventer de sidste trin i sagsbehandling omfattende en midlertidig byggetilladelse til stationær opsætning af en flytbar tøndesauna fra 1. oktober 2025 – 31. marts 2026.

Aarhus Kommune, Natur og Miljø har den 12. december 2025 i forhold til Naturbeskyttelseslovens § 3, meddelt til midlertidig opsætning af mobilsaunatønde, forudsat at det ansøgte udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet. Kommunen har stillet som vilkår:

Dispensationen gives på følgende vilkår:

- 1. Der må midlertidigt opsættes en mobil saunatønde på det anviste areal i perioden fra d. 1. oktober 2025 til d. 31. marts 2026.*
 - 2. Saunatønden må kun sættes på det område der allerede slås i dag og som fungerer som parkering.*
 - 3. Saunatønden må maksimalt have et mål med en længde på 3-3,5 meter og en diameter på 2-2,5 m. Tøndesaunaen må ikke etableres med terrasse foran.*
 - 4. Materiale forbundet med anvendelse og optænding af sauna må ikke opbevares, spredes ud eller på anden måde deponeres i områder omfattet af § 3.*
 - 5. Arealet skal efterlades som det var før opsætningen af saunatønden.*
 - 6. Hvis der opstår behov for mindre tilpasninger, skal der indhentes forudgående accept fra Natur og Miljø, Aarhus Kommune*
 - 7. Der må ikke ske skader på naturen i forbindelse med af og pålæsning af saunatønden.*
- Disse vilkår har vi stillet for at sikre det dyre- og planteliv, der findes i området, og for at bevare områdets naturværdi.*

Aarhus Kommune, Byggeri, har den 21. januar 2026 meddelt landzonetilladelse til midlertidig opsætning af tøndesauna frem til 31. marts 2026 unde forudsætning af, at

- Dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3 kan udnyttes.
- Klagefristen udløber 12. januar 2026.
- At tøndesaunaen fjernes senest den 31. marts 2026..

Der mangler som anført midlertidig byggetilladelse fra kommunen til tøndesaunaen, og først når den foreligger vil saunaen kunne opstilles.

Beder-Malling vinterbadeklub har indkøbet en sauna som ansøgt, men da sagsbehandlingen trak ud, iværksatte vinterbadeklubben en ”nødløsning” i form af leje af en lille mobilsauna hver anden weekend med plads til 2-4 personer, hvor kun to af pladserne er reelle pladser. Om forløbet af saunaens brug siden begyndelsen af oktober oplyser vinterbadeklubben følgende:

Denne ”nødløsning” skulle fungere fra december 2025 frem til vi forhåbentlig opnår en midlertidig byggetilladelse, inden vores midlertidige dispensation fra Kystdirektoratet vinteren 2025-26 udløber.

Fordelen ved den lille sauna, som har en totalvægt på ca 700 kg er, at den kan køres af en chauffør med et almindeligt kørekort i en almindelig bil. Ulempen er, at den med kun to reelle pladser har en MEGET begrænset kapacitet. Vi har

derfor oprettet et digitalt bookingsystem, så vores medlemmer kan booke et til to timeslots à 30 min pr. saunadag. Det giver 16 – 32 gæster pr. saunadag afhængig af, om der reserveres et eller to timeslots pr. person. Reelt er der ca 20 gæster pr. saunadag, da de fleste reserverer to timeslots. Systemet fungerer fint, men med over 150 medlemmer og gæster er der rift om pladserne. Vi oplever nu, at der er fuldt booket flere weekender frem og ikke alle dem, der vil i sauna, reelt har mulighed for det.

For at vores tilbud om mobilsauna er offentlig tilgængelig, som dels er vores eget ønske og dels er et krav i henhold til den aftale, vi har med Naturstyrelsen om opsætning af mobilsauna denne vinter med hjemtagning om natten, kan vores medlemmer reservere en plads til en gæst, når de selv besøger saunaen. Vi har også reserveret en time om søndagen til "offentlig adgang" som kan benyttes af alle interesserede. Vi annoncerer om denne mulighed via vores åbne facebookside. Dette giver i sagens natur et yderlige pres på den meget begrænsede kapacitet.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 1.500 m mod sydvest. Når der henses til det ansøgte karakter og dets placering er det Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke kan påvirke Natura 2000-området, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering. Det vurderes endvidere, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, idet Kystdirektoratet vurderer, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet skal indledningsvist bemærke, at der i direktoratets dispensation fra juli 2025 er anført at opstillingsperioden går til 30. april 2025, hvorimod lodsejerfuldmagt og Aarhus Kommunes tilladelser har en slutdato for opstillingen den 31. marts. Direktoratets gældende dispensation vil således ikke kunne udnyttes ud over den 31. marts 2026 og nærværende ansøgning tager ligeledes udgangspunkt i denne dato.

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden af arealer inden for strandbeskyttelseslinjen, herunder foretage bebyggelse, udstykning, matrikulering og arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Formålet med bestemmelsen er at sikre en friholdelse af strandene og de umiddelbart bagvedliggende kystområder mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Det fremgår af lovbemærkningerne til ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 – ”kystloven” - at det i overensstemmelse med hidtidig praksis vil være muligt at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Der vil således som hidtil kunne tillades opstilling af toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre, til opfyldelse af friluftsfunktionen nødvendige, beskedne opholdsfaciliteter. Der forudsættes, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur, og at faciliteterne skal benyttes til et alment eller offentligt formål.

Kystdirektoratet vurderer fortsat - i lighed med begrundelsen for den gældende midlertidige dispensation - at saunatønden må anses som værende et mindre anlæg, samt at den placeres under hensyntagen til den omgivende natur idet opstillingen sker i tilknytning til en eksisterende toiletbygning og i tilknytning til et areal hvor der kan parkeres.

Der er endvidere alene er tale om en midlertidig opstilling af saunatønden fra oktober til udgangen af marts 2027.

Uanset saunaen ikke henstår åben og er frit tilgængelig 24 timer i døgnet, men alene er tilgængelig på særlige tidspunkter, heraf i en begrænset periode for offentligheden, finder Kystdirektoratet, at det kan gøres gældende at den vil være tilgængelig for og kan benyttes af offentligheden.

Det bemærkes i øvrigt, at Naturstyrelsens vilkår om at *”.... sauna som opstilles skal have en åben medlem- / venteliste. Dvs alle skal i princippet kunne blive medlem af vinterbadeklubben”*, ligeledes er opfyldt.

Kystdirektoratet finder på denne baggrund efter en samlet vurdering af det ansøgte, at der kan dispensers til opstillingen af saunatønden som ansøgt. Det indgår med afgørende vægt i denne vurdering, at der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne, grundet de konkrete forhold, der ligger til grund for dispensationen.

Kystdirektoratet har dog ikke kunnet imødekomme vinterbadeklubbens ønske om at dispensationen evt. ud over perioden 1. oktober 2026 til 31. marts 2027, også skulle omfatte følgende vintre frem til de permanente faciliteter ”Badehusene ved Ajstrup Strand” er etableret. Naturstyrelsen har således i lodsejerfuldmagten lagt til grund, at *”En eventuel fortsættelse af ordningen efter 2027 med en tøndesauna på lokaliteten vil derfor bero på en konkret ansøgning fra BMV og en vurdering af projektets status.”*

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til opstilling af saunatønden i perioden 1. oktober 2026 til 31 marts 2027 på de anførte vilkår.

Med venlig hilsen

Jan Kofod Winther
Specialkonsulent
+45 91 35 74 34
jkw@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- ☐ Aarhus Kommune; miljoeoenergi@aarhus.dk; post@mtm.aarhus.dk
- ☐ Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- ☐ Danmarks Naturfredningsforening, Århus, aarhus@dn.dk
- ☐ Friluftsrådet centralt: fr@friluftsraadet.dk
- ☐ Friluftsrådet, Århus Bugt, aarhus@friluftsraadet.dk
- ☐ Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- ☐ Dansk Ornitologisk Forening, Århus, aarhus@dof.dk
- ☐ Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- ☐ Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- ☐ Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- ☐ Naturstyrelsen, nst@nst.dk

post@mtm.aarhus.dk; miljoeoenergi@aarhus.dk; dn@dn.dk; aarhus@dn.dk;
fr@friluftsraadet.dk; aarhus@friluftsraadet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk;
aarhus@dof.dk; dbf.oestjylland@gmail.com; miljo@kano-kajak.dk;
sager@jaegerne.dk; nst@nst.dk; anto@aarhus.dk; TNM@nst.dk;
liselotte.knagaard@mail.tele.dk;

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.